

бути оцінені за добре виконану роботу тими, кого вони тримають в пошані» [3]. Він додає, що на мотивацію впливають також такі складові, як: здатність впливати на рішення, отримання своєчасної інформації і комунікації, виїзди в успішні робочі місця, чітка відповідальність за завдання.

Ключ до створення робочої атмосфери, яка сприяє мотивації є бажання і потреби індивіда. Інформацію про те, що мотивує співробітників можна легко отримати, але ці ідеї застосувати досить важко. Занадто багато робочих місць, як і раніше діють, ніби працівник повинен бути вдячний за наявність в нього роботи. Насправді, краще запитати співробітників, що вони хочуть від роботи і чи отримують вони це. З цією інформацією кожна організація буде здивована тим, наскільки простим і недорогим є створення мотивації та бажаного робочого середовища. Потрібно лише звернути увагу на те, що є важливим для людей і будь-яка фірма досягне дивовижного успіху в бізнесі. Отже, шлях до ефективного управління людиною пролягає через розуміння її потреб та мотиваційних настанов. Тільки знаючи те, що спонукає робітника до дії, які мотиви покладено в основу його діяльності, можна розробити ефективну систему форм і методів управління ним. Отож, використання найефективніших способів впливу на поведінку людини, її трудову активність є функцією сучасного менеджменту.

Список використаних джерел

1. Watson Wyatt Worldwide. «Improving Participant Outcomes Through a Customized Approach» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.towerswatson.com/en/Insights/IC-Types/Technical-Regulatory/2014/unbundled-target-date-funds>.
2. American Psychological Association [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apa.org/pubs/databases/psycarticles/sample.aspx>.
3. Bob Nelson. «Top 10 ironies of motivation» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dummies.com/business/human-resources/employee-relations/top-10-ironies-of-motivation>.

УДК 339.923:061.1

ФУТАЛО Ю. Р.,
аспірант кафедри фінансів,
Мукачівський державний університет

ІНДИКАТОРИ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

В сучасних інтеграційних умовах розвитку світової економіки, проблема ефективних структурних перетворень є першочерговою, оскільки без цього вона не може створити нові й

реалізувати нагромаджені в минулому конкурентні переваги. Всі національні стратегії економічного розвитку базуються на таких складових як: зовнішньоторговельній, залученні іноземних інвестицій, науково-технологічного обміну.

Пошуку нових моделей економічного розвитку країн в умовах інтеграційних процесів присвячено ряд досліджень таких видатних вчених Д. Г. Лук'яненко, Ю. В. Макогона, В. Ю. Матвєєвої, В. Мунтіяна, Ю. В. Орловської, Ю. М. Пахомова, Г. О.Пухтаєвич, А. С. Філіпенка, Ю. В. Шишкова та ін.

Одним з найважливіших факторів сприяння розвитку відносин України з європейськими державами, її інтеграції в європейські структури міжнародного співробітництва стала стратегічна відкритість обох сторін. І Україна, і європейське співтовариство намагаються адаптувати стратегії свого розвитку до актуальних реалій, визначають свою роль у нових моделях побудови відносин з країнами – сусідами. Це двосторонній пошук у швидкозмінному середовищі надає можливість країнам ЄС та Україні брати активну участь у визначенні спільних цілей та пріоритетів національного розвитку.

З іншого боку, стратегічна відкритість і чітка геополітична орієнтація України виступають реальними бар'єрами на шляху її євроінтеграції. Більш того, внутрішні загрози національній безпеці України (викликані, зокрема, посиленням соціального конфлікту національних та місцевих політичних й економічних еліт) суттєво стримують розвиток її міжнародних відносин.

Система національної безпеки більшості країн ЄС є достатньо міцною, тому імідж України як держави, де вільно розвиваються й набувають критично швидкого поширення, за сучасних умов не може бути позитивним. Тому попереднім етапом євроінтеграції нашої держави є укріплення засад національної безпеки, зокрема, економічної, що уможливить подальше формування та розвиток інститутів міждержавної взаємодії.

Україна перебуває в умовах граничного дефіциту фінансових ресурсів, усіляко прагне до активізації внутрішнього нагромадження капіталу з метою стабілізації макроекономічного стану економіки, стимулювання інвестиційного процесу в країні. З цією метою в програмах щодо виходу України з кризового стану постійно ставиться акцент на створенні механізму нагромадження капіталу для розвитку процесу відтворення на основі протекціоністських заходів, спрямованих на підтримку вітчизняного виробника, а також проведення політики репатріації з-за кордону капіталів тіньового сектора економіки.

Сучасна система регулювання впливу інтеграційних процесів на розвиток національної економіки характеризується рядом особливостей, які відображають економічне становище

країни. Тарифний захист товаровиробників в Україні суттєво нижчий, ніж у країнах-торговельних партнерів.

Ретроспективний аналіз тарифного режиму в Україні впродовж 2010-2014 рр. дозволяє зробити висновок, що середньозважена ставка ввізного мита за усіма товарними позиціями до набуття Україною членства в СОТ коливалась в межах 1,58-2,92%, проте у 2010 році – 1,64%, а в 2013, дещо зросла і становила – 2,11%.

Значущість галузі для розвитку національної економіки оцінюється за кількома показниками: за часткою даної галузі у ВВП, за її часткою у зовнішній торгівлі, за її часткою на ринку праці [6, с. 23-25]. Однак, зазначені показники не дають цілісного уявлення про роль тієї чи іншої галузі у розвитку національної економіки, адже, велика кількість зайнятих, за умов низької продуктивності праці, матиме за результат незначний обсяг випуску продукції, а експортна орієнтація однієї або декількох галузей за спрямування інших галузей на задоволення потреб внутрішнього ринку зумовить більшу частку даної галузі (або галузей) в експорті, порівняно з її часткою у ВВП. Тому для оцінки значущості окремих галузей для розвитку національної економіки пропонуємо застосовувати інтегральний показник, який оцінює частку даної галузі в національному виробництві, на національному ринку праці та експорті товарів та послуг. Цей показник розраховується з використанням методу відстаней за формулою (1) на основі даних щодо частки галузі і в загальній кількості зайнятих та щодо частки галузі і в експорті товарів і послуг [6].

$$BII_i = \sqrt{\sum_3^1 \left(1 - \frac{I_i}{I_{std}}\right)^2} = \sqrt{\left(1 - \frac{GVAI_i}{GVAI_{std}}\right)^2 + \left(1 - \frac{EMPI_i}{EMPI_{std}}\right)^2 + \left(1 - \frac{EXPI_i}{EXPI_{std}}\right)^2}, \quad (1)$$

де BII_i – інтегральний індекс значущості галузі i (Branch Important, Index);

I_i – фактичне значення окремого показника для галузі i , який враховується за розрахунку BII_i ;

$GVAI_i$ – індекс частки валової доданої вартості, виробленої галуззю i (Gross Value-Added Index);

$EMPI_i$ – індекс частки зайнятих у галузі i в загальній кількості зайнятих (Employment Index);

$EXPI_i$ – індекс частки експорту галузі i в сукупному експорті товарів та послуг (Export Index);

$I_{std}GVAI_{std}, EMPI_{std}, EXPI_{std}$ – значення індексів, притаманні еталонній галузі.

Зміни в галузевій структурі економіки країни, що інтегрується, спричиняють перетворення на ринку праці, змінюють рівень доходів населення, модифікують структуру виробництва та споживання, впливають на співвідношення внутрішнього та зовнішнього секторів національної економіки. У результаті відбувається прискорення або уповільнення

економічного розвитку.

Список використаних джерел

1. Supreme Council of Ukraine (2005). Pro stymulyuvannya rozvytku rehioniv [On the promotion of regional development]. The Law of Ukraine on 2005, September, 8, 2850-IV. – Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/annot/2850-15> [in Ukrainian].
2. State Statistics Service of Ukraine (2013). Diyal'nist' sub"yektiv hospodaryuvannya za 2012 rik: statystychnyy zbirnyk [Activity of Business Entities for 2012: Statistical Publication]. Kyiv, 424 p. – Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].
3. Main Department of Statistics in Lviv Region (2014). Statystychnyy shchorichnyk L'vivs'koyi oblasti za 2013 rik [Statistical Yearbook of the Lviv Region for 2013]. – Lviv, part 1. – 365 p. [in Ukrainian].
4. Zymovets V. V. (2003). Akumulyatsiya finansovykh resursiv ta ekonomichnyy rozvytok [The Accumulation of Financial Resources and Economic Development]. – Kyiv: Institute of Economics of NAS Ukraine. – 313 p. [in Ukrainian].
5. Svirinsky V. S. (2007). Finansovyy potentsial: teoretyko-kontseptual'ni zasady [Financial potential: theoretical and conceptual foundations]. – World of Finance, 13(4). – 43-51 p.
6. Пухтаєвич Г. О. Аналіз національної економіки: навч. посіб. // Г. О. Пухтаєвич. – К.: КНЕУ, 2005. – 254 с.

УДК 338.001.36

ХАУСТОВА К. М.,

к.е.н., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами,
Мукачівський державний університет

БЕНЧМАРКІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасних умовах перед вітчизняними суб'єктами економічної діяльності постають завдання щодо створення товарів і послуг, які задовольняють не тільки реальні, але й перспективні потреби та рівнятимуться на світові стандарти, що забезпечуватиме підтримку довгострокових конкурентних переваг. У зв'язку з цим виникає необхідність формування та удосконалення стратегічного потенціалу. Стратегічний потенціал підприємства визначається як взаємопов'язана сукупність ресурсів, функціональних і управлінських компетенцій, які мають вирішальне значення для досягнення стратегічних цілей.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>